

## Historia de l'Educació Social

Professor:Pere Solà i Gussinyer

### A.Objectius

- 1/Reflexió sobre la naturalesa social dels fenòmens educatius (anàlisi diacrònica de la dimensió social de l'educació )
- 2/Estudi de les teories i institucions que es plantegen metòdicament la intervenció per modificar holísticament les dades educatives d' una població o d' un sector de població
- 3/Detecció en la història dels moviments,ressorts i xarxes socialment formadors al marge dels canals escolaritzadors formals i intencionals
- 4/Informació positiva sobre teories,moviments i institucions en l'àmbit de l'educació social
- 5/Estudi de la significació de l' aparició de la funció i la figura de l'educador social
- 6/Educació social i desenvolupament comunitari als "tercer i quart món":com s'ha arribat a l'estat present de coses

### B.Temari

- 1.Història de l'Educació Social:Concepte i Mètodes
- 2.Les teories i les institucions d'Educació Social fins al segle XX
- 3.Les dinàmiques educatives informals i la Història de l'Educació Social
- 4.Cultura,llengua i educació social (elements històrics)
- 5.Educació social,ensenyament primari i secundari;ensenyament tècnic i professional (elements històrics)
- 6.Educació social i ensenyament de la dona (elements històrics)
- 7.Educació social i ensenyament universitari (elements històrics):l'extensió universitària,les universitats populars;el moviment ateneístic (elements històrics)
- 8.Educació social i art: la difusió artística, literària, musical, teatral, cinematogràfica,etc. (elements històrics)
- 9.L'educació social i l' esport (elements històrics)
- 10.Educació social i moviment científic,filosòfic i religiós (elements històrics)
- 11.El pensament sobre Educació Social al segle XX:democràcia, socialisme, sistemes totalitaris. Una patologia educativa:el fanatisme.
- 12.Elements comparatius d' Història de l'Educació Social(educació social i desenvolupament comunitari als "tercer i quart món").

### C.Metodologia

- Presentació i discussió dels temes del programa
- Lectura/comentari crític sobre els processos d' educació social descrits en dos llibres oportunament seleccionats, entorn del tema:  
**"educació social, democràcia i totalitarisme en la història contemporània";** o entorn del tema alternatiu:  
**"elements comparatius d' Història de l'Educació Social(educació social i desenvolupament comunitari als "tercer i quart món")".**

Pràctiques:

- Presentació i discussió a classe temàtica, en base a documents històrico-educatius(que el professor proporcionarà als alumnes).
- En començar el curs es confeccionarà el calendari de temes i activitats, i es confeccionaran els grups.

### D.Avaluació

- Prova escrita sobre els temes del programa i activitats del curs (1/3 de la nota).
- Resseña comentari crític de les dues lectures fixades(treball individual) (1/3 de la nota).Treball individual. A lliurar el dia de la prova escrita, al final del quadrimestre.
- Presentació temàtica a partir de documents (un document per alumne) que mostrin els mecanismes de l'educació social.  
Treball de grup,que consta de tres parts:

- a/una setmana abans de la presentació lliurar l'esquema/guio de la presentació i un petit text de mitja pàgina a reproduir (5 còpies), text que es debatrà;
- b/presentació del tema amb debat;
- c/Memòria de dues pàgines de la presentació del tema i resum i conclusions del debat a què ha donat lloc. A lliurar el dia de la prova escrita, al final del quadrimestre.(1/3 de la nota).

#### E.Elements de bibliografia

- ASPIAZU MONTEYS, Antonio, *Todo sobre asociaciones, clubs, consorcios, fundaciones, etc. Guia jurídica completa*. De Vecchi, Barcelona, 1987.
- BERNEY, J., ESTIVILL, J.: *Les cooperatives socials a Itàlia. Utopies a l' abast*, Ed. Hacer, Barcelona
- CASADO, D.: *Sobre la pobreza en España, 1965-1990*, Ed. Hacer, Barcelona
- DIV. AUT. (1982): *La acción sociocultural en los municipios*, Ed. Popular, Madrid.
- DIV. AUT. (1985) [Jornades Catalanes d' Educació en el temps lliure], *Educació en el temps lliure*, Barcelona.
- DIV. AUT. (1989): *Procesos socioculturales y participación*, Madrid, Ed. Popular.
- DIV. AUT.: *Organizaciones voluntarias en España*, Ed. Hacer, Barcelona
- DIPUTACIÓ DE BARCELONA (Ed. E. Ucelay da Cal), *La Joventut a Catalunya al segle XX*, 2 vols.
- "Educar", Revista del Departament de Pedagogia i de Didàctica (UAB), 13. Núm. monogràfic sobre Animació socio-cultural, Bellaterra, 1988.
- FREIRE, P. (1987): *L'educació com a pràctica de la llibertat* (pròleg de Jaume Botey), Eumo. Vic.
- GALÍ, A.: *Obra completa. Història de les Institucions i del Moviment Cultural a Catalunya*, Fundació A. Galí, Barcelona
- GUTIÉRREZ RESA, A.: *Cáritas Española en la sociedad del bienestar, 1942-1990*
- LOPEZ-NIETO, Francisco (1987): *Manual de asociaciones. Doctrina, legislación, jurisprudencia, formularios*, Tecnos, Madrid.
- MONÉS, J. (1981): *L'escola a Catalunya sota el franquisme*, Edcs 62, B.
- MORRIS, W.: *Noticias de ninguna parte* (prólogo A. L. Morton), Ed. Hacer, Barcelona
- NATORP, P. (s.d) *Pedagogía Social. Teoría de la Educación de la voluntad sobre la base de la comunidad*, La Lectura, Madrid
- NEGRE, P.: *Els menors i la justícia*, Ed. Hacer, Barcelona
- NEUSÜSS, A. i altres (1992): *Sociología de la Utopía*, Ed. Hacer, Barcelona
- OWEN, R.: *Nueva visión de la sociedad*, Ed. Hacer, Barcelona
- PRIETO, H.: *Història de l' assistència psiquiàtrica a Catalunya fins a 1914*, Barcelona, Hacer
- QUINTANA CABANAS, J.M. (1984): *Pedagogía Social*, Dykinson, Madrid.
- QUINTANA CABANAS, J.M. (1994): *Educación social. Antología de textos clásicos*, Narcea, Madrid
- SOLÀ, Pere (1978). *Els ateneus obrers i la cultura popular a Catalunya*, La Magrana, Barcelona.
- SOLÀ i GUSSINYER, P. (1993): *Història de l' associacionisme català contemporani*, Departament de Justícia, Publicacions de la Generalitat de Catalunya
- TRILLA, J. (1986): *La educación informal*, PPU, Barcelona
- VIVES, J.L.: *Del socorro de los pobres*, Ed. Hacer, Barcelona